

Spis treści

Wstęp	7
1. Zasady, cele i specyfika opodatkowania wydobycia surowców naturalnych ..	11
1.1. Znaczenie surowców naturalnych dla rozwoju gospodarki	11
1.2. Istota renty surowcowej	18
1.3. Specyfika opodatkowania wydobycia surowców naturalnych	29
1.3.1. Cele opodatkowania wydobycia surowców naturalnych	30
1.3.2. Specyfika sektora wydobywczego	39
1.4. Surowce naturalne a teoria optymalnego opodatkowania	43
2. Doświadczenia międzynarodowe w opodatkowaniu wydobycia surowców naturalnych	51
2.1. Modele reżimów fiskalnych w sektorze wydobywczym	51
2.1.1. Monopol państwa	51
2.1.2. Modele reżimów fiskalnych	54
2.2. Typowe rozwiązania podatkowe w sektorze wydobywczym	59
2.2.1. Podatki produkcyjne	61
2.2.3. Podatki od przepływów pieniężnych	76
2.2.4. Podatek od nadzwyczajnych zysków	83
2.2.5. Pozostałe podatki i opłaty	87
2.3. Niepodatkowe instrumenty fiskalne	95
2.3.1. Umowy o podziale produkcji	95
2.3.2. Premie produkcyjne	99
2.3.3. Udziały państwa	101
2.3.4. Ciężary parafiskalne	104
3. Opodatkowanie wydobycia surowców naturalnych w Polsce	107
3.1. Charakterystyka sektora wydobywczego w Polsce	107
3.1.1. Rozwój i struktura sektora wydobywczego w Polsce	107
3.1.2. Koncesjonowanie działalności wydobywczej w Polsce	113
3.1.3. Dochody sektora finansów publicznych z wydobycia surowców naturalnych w Polsce	116
3.2. Ewolucja reżimu fiskalnego w Polsce	119
3.3. Instrumenty fiskalne dotyczące wyłącznie sektora wydobywczego w Polsce	127

3.3.1. Opłata eksploatacyjna	127
3.3.2. Podatek od wydobycia niektórych kopalin	133
3.3.3. Specjalny podatek węglowodorowy	141
3.3.4. Pozostałe instrumenty fiskalne	152
3.4. Podatek dochodowy w sektorze wydobywczym	158
3.5. Pozostałe podatki w sektorze wydobywczym	164
4. Analiza ekonomiczna opodatkowania wydobycia surowców naturalnych ..	169
4.1. Wprowadzenie	169
4.2. Ekwiwalentność fiskalna podatków – podstawy teoretyczne	173
4.3. Założenia metodologiczne	182
4.3.1. Charakterystyka projektów wydobywczych	183
4.3.2. Symulacja projektu wydobywczego	191
4.3.3. Model zdyskontowanych przepływów pieniężnych	200
4.3.4. Podstawowe wskaźniki oceny wpływu opodatkowania na inwestycje	202
4.3.5. Konstrukcja analizowanych instrumentów podatkowych	205
4.4. Analiza porównawcza instrumentów podatkowych	208
4.4.1. Wydajność fiskalna instrumentów podatkowych	208
4.4.2. Wpływ opodatkowania na inwestycje	218
4.4.3. Elastyczność instrumentów podatkowych	238
4.4.4. Prostota stosowania instrumentów podatkowych	251
4.4.5. Podsumowanie analizy	257
5. Podatek od renty surowcowej w Polsce	259
5.1. Podatek od renty surowcowej jako podstawowy instrument opodatkowania wydobycia surowców naturalnych	259
5.1.1. Uzasadnienie wyboru podatku od renty surowcowej	260
5.1.2. Wyzwania dla zaprojektowania podatku od renty surowcowej	263
5.2. Konstrukcja podatku od renty surowcowej	265
5.2.1. Istota podatku od renty surowcowej	265
5.2.2. Elementy konstrukcyjne podatku od renty surowcowej	268
5.2.3. Wyznaczenie wartości progu podatkowego w podatku od renty surowcowej	286
5.2.4. Wyznaczenie stawki podatku od renty surowcowej	301
5.3. Ryzyko związane z wprowadzeniem podatku od renty surowcowej w Polsce	311
5.4. Wpływ podatku od renty surowcowej na sektor finansów publicznych	316
Zakończenie	323
Bibliografia	329
Spis tabel	345
Spis rysunków	347
Indeks	349